

**Uczelnia Łazarskiego
Wydział Medyczny
Kierunek Lekarski**

Nazwa przedmiotu	PROPEDEUTYKA PEDIATRII		
Kod przedmiotu	WL_22		
Poziom studiów	Jednolite studia magisterskie		
Status przedmiotu	☐ podstawowy ☐ uzupełniający ☐ języki ☒ kierunkowy ☐ specjalistyczny ☐ Inne		
Rok i semestr realizacji przedmiotu	III, IV, V (przedmiot roczny) VI rok (praktyczne nauczanie kliniczne)		
Forma zajęć i godziny kontaktowe dla każdej formy zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Seminaria
	III rok 12 godz. IV – 0 . V rok – 0 ---	12 godzin 24 godz. 24 godz. VI rok 120 godz.	24 godz. 24 godz. 24 godz. ---
	Łącznie 144 + 120 godzin praktyczne nauczanie kliniczne (specjalność wybrana przez studenta, fakultet – 90 godz., 6 ECTS)		
Wymagania wstępne	Wiedza z zakresu: podstaw anatomii i fizjologii człowieka oraz przedmiotów podstawowych wykładanych na I i II roku studiów, znajomość podstawowej terminologii medycznej.		
Założenia i cele przedmiotu	Celem przedmiotu jest propedeutyka pediatrii z elementami epidemiologii, zapoznanie studentów z najczęstszymi chorobami wieku dziecięcego, wrodzonymi zaburzeniami metabolicznymi, zakaźnymi nowotworowymi; diagnostyka chorób wieku dziecięcego; diagnostyka różnicowa w pediatrii; leczenie schorzeń występujących w pediatrii; profilaktyka w pediatrii, aspekt psychologiczny i czynniki środowiskowe wpływające na rozwój dziecka.		
Efekty uczenia się:	Odniesienie do efektów kształcenia określonych w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 lipca 2019 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza, lekarza dentystry, farmaceuty, pielęgniarki, położnej, diagnosty laboratoryjnego, fizjoterapeuty i ratownika medycznego (Dz.U. 2019 poz. 1573):		
Wiedza: EK1 - zna zasady żywienia dzieci zdrowych i chorych, w tym karmienia naturalnego, szczepień ochronnych i prowadzenia bilansu zdrowia dziecka; EK2 - . zna i rozumie przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w przypadku najczęstszych chorób dzieci: 1) krzywicy, tężyczki, drgawek,	E.W2. E.W3.		

2) wad serca, zapalenia mięśnia sercowego, wsierdzia i osierdzia, kardiomiopatii, zaburzeń rytmu serca, niewydolności serca, nadciśnienia tętniczego, omdleń,

3) ostrych i przewlekłych chorób górnych i dolnych dróg oddechowych, wad wrodzonych układu oddechowego, gruźlicy, mukowiscydozy, astmy, alergicznego nieżyty nosa, pokrzywki, wstrząsu anafilaktycznego, obrzęku naczyńworuchowego,

4) niedokrwistości, skaz krwotocznych, stanów niewydolności szpiku, chorób nowotworowych wieku dziecięcego, w tym guzów litych typowych dla wieku dziecięcego,

5) ostrych i przewlekłych bólów brzucha, wymiotów, biegunek, zaparc, krwawień z przewodu pokarmowego, choroby wrzodowej, nieswoistych chorób jelit, chorób trzustki, cholestaz i chorób wątroby oraz innych chorób nabytych i wad wrodzonych przewodu pokarmowego,

6) zakażeń układu moczowego, wad wrodzonych układu moczowego, zespołu nercycowego, kamicy nerkowej, ostrej i przewlekłej niewydolności nerek, ostrych i przewlekłych zapaleń nerek, chorób układowych nerek, zaburzeń oddawania moczu, choroby refluksowej pęcherzowo-moczowodowej,

7) zaburzeń wzrastania, chorób tarczycy i przytarczyc, chorób nadnerczy, cukrzycy, otyłości, zaburzeń dojrzewania i funkcji gonad,

8) mózgowego porażenia dziecięcego, zapaleń mózgu i opon mózgowo-rdzeniowych, padaczki,

9) najczęstszych chorób zakaźnych wieku dziecięcego,

10) zespołów genetycznych,

11) chorób tkanki łącznej, gorączki reumatycznej, młodzieńczego zapalenia stawów, tocznia układowego, zapalenia skórno-mięśniowego;

<p>EK3 - zna zagadnienia: dziecka maltretowanego i wykorzystywania seksualnego, upośledzenia umysłowego, zaburzeń zachowania: psychoz, uzależnień, zaburzeń odżywiania i wydalania u dzieci; EK4 - zna podstawowe sposoby diagnostyki i terapii płodu; EK5 - zna najczęściej występujące stany zagrożenia życia u dzieci oraz zasady postępowania w tych stanach;</p> <p>Umiejętności: EK6: przeprowadza wywiad lekarski z dzieckiem i jego rodziną; EK7: przeprowadza badanie fizykalne dziecka w każdym wieku; EK8: ocenia stan noworodka w skali Apgar oraz ocenia jego dojrzałość, bada odruchy noworodkowe; EK9: zestawia pomiary antropometryczne i ciśnienia krwi z danymi na siatkach centylowych; EK10: ocenia stopień zaawansowania dojrzewania płciowego; EK11: przeprowadza badania bilansowe; EK12: przeprowadza diagnostykę różnicową najczęstszych chorób dzieci.</p> <p>Kompetencje w zakresie: EK13: nawiązania i utrzymania głębokiego oraz pełnego szacunku kontaktu z pacjentem, a także okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych; EK14: kierowania się dobrem pacjenta; EK15: przestrzegania tajemnicy lekarskiej i praw pacjenta EK16: dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych;</p>	<p>E.W4.</p> <p>E.W5.</p> <p>E.W6.</p> <p>E.U2.</p> <p>E.U4.</p> <p>E.U8.</p> <p>E.U9.</p> <p>E.U10.</p> <p>E.U11.</p> <p>E.U12.</p>
<p><u>Opis treści przedmiotu</u></p> <p>Tematyka wykładów, seminariów i ćwiczeń:</p> <p>Rok III Rodzaj zajęć i wymiar czasowy</p> <p>A. Dwanaście wykładów jednogodzinnych</p> <p>B. 12 seminariów łącznie 24 godziny dydaktyczne - po 12 godzin seminariów w semestrze, w każdym semestrze 6 seminariów po 2 godziny.</p>	

C. ćwiczenia – brak w semestrze 5. i 12 godzin ćwiczeń w semestrze 6.- 6 ćwiczeń po 2 godziny.

Wykłady:

1. Zbieranie wywiadu i rozmowa z rodzicami/ opiekunami prawnymi , rola wywiadu w diagnostyce (1 godzina)
2. Prawidłowy rozwój dziecka (1 godzina)
3. Ocena wzrostu i odżywiania (1 godzina)
4. Ocena noworodka , wcześniactwo, hypotrofia , wady wrodzone (1 godzina)
5. Ocena rozwoju i zachowania dzieci i młodzieży (1 godzina)
6. Opieka medyczna nad zdrowym i chorym dzieckiem , wizyty profilaktyczne, szczepienia, bilanse zdrowia (1 godzina)
7. Zasady medycyny holistycznej, podejścia do ciężko chorego dziecka i jego rodziny, trudne rozmowy i decyzje (1 godzina)
8. Badanie podmiotowe i przedmiotowe w poszczególnych etapach rozwoju – od noworodka do młodego dorosłego (1 godzina)
9. Zasady żywienia dzieci w poszczególnych okresach rozwoju (1 godzina)
10. Zaburzenia odżywiania , zaburzenia żywienia metody oceny (1 godzina)
11. Niepełnosprawność – definicja, epidemiologia, etiologia, rodzaje niepełnosprawności, akty prawne odnoszące się do stanu niepełnosprawności, orzekania o niepełnosprawności (1 godzina)
12. Upośledzenie intelektualne – epidemiologia, etiologia, obraz kliniczny, uwarunkowania, metody oceny (1 godzina)

Seminaria:

1. Wywiad i rozmowa z rodzicami (2 godziny)
2. Zasady i sposoby badania przedmiotowego , oglądanie, obserwacja, badanie palpacyjne, opukiwanie, osłuchiwanie, pomiary antropometryczne, metody obrazowania , USG (2 godziny)
3. Szczepienia ochronne , rozmowa z rodzicami o szczepieniach (2 godziny)
4. Metody oceny rozwoju fizycznego i psychicznego dziecka (2 godziny)
5. Zaburzenia zachowania w okresie rozwojowym (2 godziny)
6. Profilaktyka otyłości (2 godziny)

Semestr 6. (letni)

Wykłady: 0

Seminaria:

1. Przygotowanie do udziału w ćwiczeniach i zajęciach klinicznych – zasady udziału w ćwiczeniach, wymagania etyczne, obowiązki wynikające z zasad ochrony praw pacjenta i ochrony danych osobowych, przestrzeganie zasad tajemnicy lekarskiej, uwarunkowania epidemiologiczne (2 godziny)
2. Wywiady w praktyce pediatrycznej – zbieranie informacji o sytuacji społecznej i zdrowotnej dziecka , rozmowa z dzieckiem (2 godziny)
3. Pediatryczne badanie przedmiotowe, zasady i sposoby badania poszczególnych narządów (2 godziny)
4. Współpraca pediatry ze specjalistami z poszczególnych dziedzin medycyny oraz psychologiem, logopedą, fizjoterapeutą, opieka wielospecjalistyczna nad chorym dzieckiem , opieka wysokospecjalistyczna (2 godziny)
5. Zespół dziecka krzywdzonego , rodzaje, rozpoznanie , postępowanie (2 godziny)
6. Dziecko z chorobą przewlekłą – zadania specjalistów i lekarzy podstawowej opieki zdrowotnej, przekazywanie opieki medycznej nad pacjentem obciążonym chorobą przewlekłą po osiągnięciu przez niego pełnoletności (2 godziny)

Ćwiczenia:

1. Zapoznanie się z zasadami prowadzenia dokumentacji lekarskiej , zawartość poszczególnych jej części, dokumentacja tradycyjna i elektroniczna (2 godziny)
2. Organizacja i zasady przyjmowania dziecka do szpitala, badanie w izbie przyjęć (2 godziny) .
3. Organizacja pracy lekarzy i pielęgniarek w oddziale pediatrii – zasady organizacji sal chorych, wymogi epidemiologiczne, rodzice towarzyszący dziecku w czasie hospitalizacji, zapewnienie bezpieczeństwa hospitalizowanym dzieciom, postępowanie w przypadku samowolnego opuszczenia oddziału przez dziecko, postępowanie w przypadku podejrzenia zespołu dziecka krzywdzonego , udział w obchodzie lekarskim (2 godziny)
4. Zbieranie wywiadów od rodziców i wywiadu od dziecka , udział w udzielaniu informacji o stanie zdrowia dziecka (2 godziny)
5. Badanie podmiotowe i przedmiotowe noworodka i niemowlęcia zdrowego , zapoznanie się z książeczką zdrowia dziecka, diagnostyka prenatalna, kareta ciążowa, karta uodpornienia (2 godziny)
6. Badanie podmiotowe i przedmiotowe dziecka chorego, opis badania w historii choroby (2 godziny)

 Po szkoleniu z pediatrii podczas III roku studiów student powinien przyswoić wiedzę i następujące umiejętności :

1. Zapoznać się z układem i zawartością historii choroby pacjenta

Część I dokumentacji medycznej

- a. Karta przyjęcia do szpitala
- b. Skierowanie na leczenie
- c. Świadoma zgoda na leczenie szpitalne
- d. Pełnomocnictwo w zakresie udostępniania dokumentacji, wskazanie osób lub osoby upoważnionej do uzyskiwania informacji o stanie zdrowia, zgoda na otrzymywanie powiadomień systemowych, zgoda na wykorzystanie danych do prac naukowych
- e. Wywiad
- f. Formularz przesiewowej oceny stanu odżywienia*
- g. korespondencja z lekarzem kierującym i pacjentem lub opiekunami pacjenta
- h. oraz innymi podmiotami;
- i. kopia wydanych zaświadczeń

Część II dokumentacji medycznej

- a. karta badania przedmiotowego;
- b. karta obserwacji i konsultacji (zawierająca codzienną ocenę lekarską, autoryzowaną pieczętką i podpisem osoby dokującej wpisu);
- c. karta zleceń lekarskich;
- d. karta gorączkowa;
- e. indywidualna karta opieki pielęgniarskiej
- f. karta informacyjna leczenia szpitalnego
- g. inne dokumentujące badania, zabiegi i leczenie pacjenta oraz wymagane zgody (karta medyczna)
- h. w przypadku zabiegu w znieczuleniu:
  - kwalifikacja i zgoda na zabieg,
  - kwalifikacja i zgoda na znieczulenie,
  - karta przebiegu znieczulenia,
  - okołooperacyjna karta kontrolna,
  - protokół zużycia materiałów opatrunkowych,
  - raport z przebiegu operacji

Część III dokumentacji medycznej

- a. Wyniki badań specjalistycznych

2. Zna zasady zbierania wywiadu i prowadzenia rozmów z rodzicami, zna poszczególne

składowe wywiadu :

- a. Wie czego oczekują od lekarza rodziny i pacjenci
- b. Posiada umiejętność rozmowy i zbierania danych z wywiadu
- c. Wie jak zająć dziecko (odwrócenie uwagi)
- d. Potrafi rozmawiać z dzieckiem
- e. Wie jak informować rodziców o stanie zdrowia dziecka
- f. Potrafi zbierać wstępny wywiad (wcześniejszy wywiad np. ciążyowy)
- g. Umie zbierać wywiad rodzinny i psychospołeczny
- h. Wywiad dotyczący pracy rodziców
- i. Zadaje pytania o stabilność małżeństwa
- j. Zna warunki ogólne do prowadzenia rozmowy z rodzicami/dzieckiem
- k. Wie jak przekazuje się złe informacje
- l. Wie jak przekazuje się informacje o śmierci dziecka

3. potrafi zbadać dziecko :

- a. Zna pojęcie normy i odchyłeń od stanu prawidłowego
- b. Potrafi cenić wzrost i stan odżywienia (wzrost , waga , BMI, siatki centylowe)
- c. Potrafi ocenić stan noworodka (napięcie mięśniowe, ułożenie, ruchy spontaniczne, odruchy noworodkowe)
- d. Potrafi ocenić stan skóry (zabarwienie, wykwyty, znamiona, stopień ukrwienia, napięcie,)
- e. Prawidłowo dokonuje oceny rozwoju i zachowania
- f. Prawidłowo bada głowę i szyję (wielkość i kształt głowy - siatki centylowe, ciemiączka,)
- g. Potrafi badać narząd wzroku (szerokość i symetrię szpar powiekowych, ruchomość gałek ocznych, zabarwienie twardówek, wielkość źrenic i reakcję na światło, zez)
- h. Potrafi prawidłowo zbadać jamę ustną (język, podniebienie, uzębienie, gardło)
- i. Prawidłowo bada klatkę piersiową (kształt , tor oddechowy, częstość oddechów)
- j. Potrafi ocenić układ oddechowy (opukiwanie, osłuchiwanie)
- k. Bada prawidłowo układ krążenia (opukiwanie, osłuchiwanie, tętno na tętnicach udowych, ciśnienie krwi, sinica, obrzęki , tony i szmery serca)

- l. Bada prawidłowo brzuch (oglądanie, opukiwanie, osłuchiwanie , badanie palpacyjne wątroby, śledziony, nerek
- ł. Potrafi przeprowadzić ogólne badanie neurologiczne (napięcie mięśniowe, siła, odruchy, czucie, koordynacja, nieprawidłowe ruchy,)
- m. Dokonuje oceny układu mięśniowo- szkieletowego(ocena ustawienia kolan, stóp, ocena chodu, skrzywienie kręgosłupa, ruchomość stawów)
- n. Potrafi zbadać narządy moczowo- płciowe i ocenić dojrzałość płciową (badanie zewnętrzne dziewcząt i chłopców, obecność jąder w mosznie)
- o. Zna objawy „ krzywdzenia dzieci”.
- p. Zna zaburzenia psychiczne dzieci i młodzieży (zaburzenia destrukcyjne, stosowanie używek, depresja, lęki, myśli i zachowania samobójcze,
- r. Zna miejsce badań ultrasonograficznych i innych obrazowych w diagnostyce chorób dzieci

Polecane podręczniki :

1. Wywiad i badanie w pediatrii- Richard B. Goldbloom (Wydanie I polskie red. Anna Dobrzańska)
2. Zitelli & Davis .Badanie kliniczne w pediatrii. Atlas i podręcznik. I wydanie polskie Tom . I .Redakcja wydania polskiego Anna Dobrzańska
3. Pediatria (Podręcznik do Państwowego Egzaminu Lekarskiego i egzaminu specjalizacyjnego)- red. Anna Dobrzańska i Józef Ryzko.

Rok IV

A. Bez wykładów- 0

B. 12 seminariów , łącznie 24 godziny dydaktyczne po 12 godzin w semestrze, w każdym semestrze 6 seminariów po 2 godziny

C. ćwiczenia – łącznie 24 godziny dydaktyczne, po 12 godzin w semestrze, w każdym semestrze 6 zajęć po 2 godziny

Semestr 7. (zimowy)

Wykłady: 0

Seminaria:

1. Zasady żywienia noworodka i niemowlęcia (karmienie piersią, rozszerzanie diety, żywienie dzieci z niedoborem urodzeniowej masy ciała, żywienie dzieci chorych , diety eliminacyjne) 2 godziny .
2. Dieta okresu dzieciństwa i młodzieńczego, profilaktyka otyłości i przewlekłych chorób niezakaźnych, bilansowanie energii zawartej w pożywieniu z wydatkowaną na aktywność ruchową i fizyczną (2 godziny)
3. Badania dodatkowe i obrazowanie w rozpoznawaniu i różnicowaniu chorób układu pokarmowego (2 godziny)
- 4.. Badanie fizykalne i badania dodatkowe w różnicowaniu chorób układu krążenia (2 godziny)
5. Choroby układu krwiotwórczego – wywiad i objawy przedmiotowe, różnicowanie na podstawie wybranych przypadków (2 godziny)
6. Wywiad , badania laboratoryjne, czynnościowe i obrazowanie w chorobach układu oddechowego (2 godziny)

Ćwiczenia:

1. Porada laktacyjna, poradnictwo w zakresie karmienia piersią (2 godziny)
2. Poradnia dietetyczna dla dzieci (1 godzina)
3. Objawy ze strony przewodu pokarmowego u dzieci – analiza danych zgromadzonych w czasie przeprowadzania wywiadu i badania różnicowego podejmowanie decyzji o wykonaniu badań dodatkowych, planowanie badań dodatkowych dla weryfikowania wstępnego rozpoznania klinicznego, prezentacja przypadków (2godziny)
4. Osluchiwanie tonów serca dziecka zdrowego i chorego, zasady pomiaru ciśnienia tętniczego , przedstawienie zasad i wskazań do badania ECHO serca, (2 godziny)
5. Badania dodatkowe w różnicowaniu chorób układu krążenia, postępowanie diagnostyczne w przypadku wysunięcia podejrzenia chorób układu krążenia , prezentacja przypadków (2 godziny)
6. Wywiad, badanie fizykalne i diagnostyka różnicowa w chorobach układu oddechowego, prezentacja przypadków (2 godziny)

Semestr 8. (letni)

Wykłady: 0

Seminaria:

1. Diagnostyka mikrobiologiczna , genetyczna i serologiczna zakażeń bakteryjnych, grzybiczych, pierwotniakowych i wirusowych.(2 godziny)
2. Zasady racjonalnej antybiotykoterapii, efekty uboczne nieuzasadnionego stosowania antybiotyków (lekooporność) (2 godziny)
3. Pierwotne i wtórne niedobory odporności, omówienie przypadków (2 godziny)
4. Badania dodatkowe w różnicowaniu chorób alergicznych, prezentacja przypadków (2 godziny)
5. Profilaktyka chorób alergicznych , prezentacja przypadków chorób alergicznych (2 godziny)
6. Zasady diagnostyki nowotworów w okresie rozwojowym, omówienie przypadków (2 godziny)

Ćwiczenia:

1. Diagnostyka różnicowa zakażeń , wywiad, badanie przedmiotowe,, badania dodatkowe , prezentacja przypadków klinicznych (2 godziny)
2. Wybór i dawkowanie leków przeciwdrobnoustrojowych, symulacja postępowania terapeutycznego w wybranych przypadkach chorób zakaźnych u dzieci (2 godziny)
3. Wywiad i objawy chorób immunologicznych , omówienie najczęstszych niedoborów odporności u dzieci, prezentacja przypadków klinicznych (2 godziny)
4. Badanie laryngologiczne dziecka, prezentacja przypadków wybranych chorób nosa, gardła i krtani (2 godziny)
5. Przykłady chorób alergicznych o manifestacji skórnej, oddechowej, pokarmowej, omówienie zasad diagnostyki i leczenia, prezentacja przypadków klinicznych (2 godziny)

6. Klinika i poradnia onkologiczna dla dzieci – organizacja , zasady diagnostyki i leczenia nowotworów w okresie rozwojowym, prezentacja i badanie przypadków chorób nowotworowych u dzieci (2 godziny)

Po zakończeniu szkolenia – IV rok studiów, student zna i potrafi:

- a. Zna zasady żywienia dzieci w każdym wieku
- b. Potrafi udowodnić wyższość karmienia piersią nad karmieniem mieszankami modyfikowanymi
- c. Wie na czym polega profilaktyka otyłości , zna problem otyłości w Polsce i na świecie
- d. Wie jak diagnozować choroby układu pokarmowego (endoskopia, obrazowanie, badania laboratoryjne)
- e. Zna objawy chorób układu krążenia, zna narzędzia do badania
- f. Zna objawy i sposób rozpoznawania chorób układu krwiotwórczego
- g. Zna objawy chorób układu oddechowego i potrafi wskazać metody diagnostyki.
- h. Zna rodzaje i sposób rozpoznawania zakażeń bakteryjnych , wirusowych, grzybiczych i pierwotniakowych.
- i. Potrafi wymienić podstawowe zaburzenia odporności
- j. Zna istotę i sposób rozpoznawania chorób alergicznych
- k. Zna objawy i zasady rozpoznawania chorób nowotworowych.

Rok V

A. Brak wykładów – 0

B. 12 seminariów łącznie 24 godziny dydaktyczne, po 12 godzin w semestrze, w każdym semestrze 6 seminariów po 2 godziny

C. Ćwiczenia – łącznie 24 godziny dydaktyczne, po 12 godzin w semestrze, w każdym semestrze 6 zajęć po 2 godziny

Semestr 9. (zimowy)

Wykłady:0

Seminaria:

1. Urazy czaszkowo-mózgowe u dzieci , wywiad, badanie, obrazowanie , postępowanie lecznicze (2 godziny)

2. Występowanie, objawy podmiotowe i przedmiotowe w chorobach układu nerwowego, różnicowanie, leczenie (2 godziny)

3. Objawy podmiotowe i przedmiotowe w chorobach układu moczowego u dzieci – różnicowanie, badania obrazowe, leczenie farmakologiczne i nerkozastępcze (2 godziny)

4. Wady rozwojowe i moczenie nocne i dzienne u dzieci – diagnostyka różnicowa, obrazowanie, badanie urodynamiczne, leczenie (2 godziny)

5. Występowanie i objawy najczęstszych chorób reumatycznych wieku rozwojowego – różnicowanie, leczenie farmakologiczne, rehabilitacja , prezentacja przypadków klinicznych (prezentacja historii chorób) (2 godziny)

6. Najczęściej występujące zaburzenia endokrynologiczne u dzieci , choroby podwzgórza , przysadki i nadnerczy w okresie rozwojowym – różnicowanie, obrazowanie , leczenie (2 godziny)

Ćwiczenia:

1. Objawy chorób układu nerwowego w okresie rozwojowym – analiza danych z wywiadu, planowanie i zalecanie przeprowadzenia badań dodatkowych dla zweryfikowania wstępnego rozpoznania klinicznego, prezentacja przypadków wybranych chorób układu nerwowego u dzieci (2 godziny)

2. Przyczyny wrodzone i nabyte chorób układu nerwowego w okresie noworodkowym , objawy , wczesna diagnostyka, leczenie, rehabilitacja i rokowanie , prezentacja przypadków klinicznych

(2 godziny)

3. Objawy chorób układu moczowego w okresie rozwojowym – analiza danych z wywiadu, planowanie i zlecenie przeprowadzenia badań dodatkowych dla zweryfikowania wstępnego rozpoznania klinicznego, prezentacja przypadków wybranych chorób układu moczowego u dzieci (2 godziny)

4. Objawy chorób reumatycznych– analiza danych zgromadzonych w czasie przeprowadzania wywiadu, planowanie i zlecenie przeprowadzenia badań dodatkowych dla zweryfikowania wstępnego rozpoznania klinicznego, prezentacja przypadków wybranych chorób reumatycznych u dzieci (2 godziny)

5. Diagnostyka wrodzonych wad układu moczowego i postępowanie kliniczne w okresie prenatalnym i noworodkowym, prezentacja przypadków klinicznych (2 godziny)

6. Badanie dzieci z chorobami endokrynologicznymi , wywiad., badanie, proponowana diagnostyka różnicowa w określonych sytuacjach klinicznych , zasady leczenia. (2 godziny)

Semestr 10. (letni)

Wykłady: 0

Seminaria:

1. Metody ocena dojrzałości noworodka, odniesienie urodzeniowych wymiarów ciała do norm populacyjnych, postępowanie i procedury przeprowadzane w sali porodowej,- dzieci dojrzałe i urodzone przedwcześnie (2 godziny)

2. Zasady prowadzenia resuscytacji noworodków, niemowląt i dzieci (2 godziny)

3. Postępowanie w przypadku zatruc u dzieci i młodzieży (2 godziny)

4. Postępowanie w przypadku podejrzenie choroby wrodzonej – analiza danych zgromadzonych w czasie przeprowadzania wywiadu, planowanie badań dodatkowych dla zweryfikowania wstępnego rozpoznania klinicznego, informowanie rodziców o rozpoznaniu choroby wrodzonej u dziecka, planowanie opieki medycznej od chwili rozpoznania choroby wrodzonej do czasu osiągnięcia pełnoletniości przez pacjenta (2 godziny)

5. Całościowe zaburzenia rozwoju (2 godziny)

6. Używanie substancji psychoaktywnych przez dzieci i młodzież (2 godziny)

Ćwiczenia:

1. Resuscytacji noworodków, niemowląt i dzieci – zajęcia w centrum symulacji medycznej (2 godziny)

2. Obraz kliniczny często występujących chorób wrodzonych – prezentacja przypadków z omówieniem sposobu rozpoznawania, różnicowania i postępowania terapeutycznego (2 godziny)

3. Przesiew noworodkowy i wczesne wykrywanie wrodzonych wad rozwojowych – pobieranie materiału biologicznego do przesiewu noworodkowego, wypełnianie formularzy przesiewu noworodkowego, informacje pozyskiwane w czasie badania ultrasonograficznego płodu, wypełnianie formularza Polskiego Rejestru Wrodzonych Wad Rozwojowych, omawianie przypadków klinicznych (2 godziny)

4. Postępowanie z niepełnoletnim pacjentem zażywającym substancje psychoaktywne, omawianie przypadków (2 godziny)

5. Rozpoznawanie zaburzeń emocjonalnych i behawioralnych okresu rozwojowego (2 godziny)

6. Całościowe zaburzenia rozwoju analiza przypadków klinicznych (2 godziny)

Po zakończeniu szkolenia z pediatrii podczas V roku studiów student nabywa odpowiednią wiedzę w zakresie:

a. Posiada znajomość najczęstszych urazów u dzieci i sposoby postępowania lekarskiego

b. Zna przyczyny i objawy chorób układu nerwowego

c. Zna choroby układu moczowego występujące w okresie rozwojowym i sposoby leczenia

d. Zna najczęstsze wady wrodzone układu moczowego, postępowanie diagnostyczne, leczenie, zna rokowanie.

- e. Zna najczęściej występujące choroby reumatyczne w wieku rozwojowym , zasady leczenia i rehabilitacji
- f. Zna najczęstsze zaburzenia endokrynologiczne, zna objawy i leczenie
- g. Potrafi ocenić stan i dojrzałość noworodka
- h. Zna zasady prowadzenia resuscytacji u noworodka
- i. Ma wiedze w zakresie zatruc u dzieci i młodzieży, zna sposoby postępowania
- j. Zna istotę chorób wrodzonych i przewlekłych objawów chorobowych
- k. Wie na czym polegają całościowe zaburzenia rozwoju

Rok VI (120 godzin praktycznego nauczania klinicznego)

1. Chirurgia dziecięca 20 godzin
2. Pediatria ogólna – oddział pediatryczny 10 godzin
3. Pediatria ogólna – poradnia podstawowej opieki zdrowotnej 10 godzin
4. Kardiologia dziecięca 10 godzin
5. Pulmonologia dziecięca 10 godzin
6. Alergologia 10 godzin
7. Nefrologia dziecięca 10 godzin
8. Urologia dziecięca 5 godzin
9. Diabetologia 5 godzin
10. Endokrynologia pediatryczna 5 godzin
11. Choroby metaboliczne 5 godzin
12. Hematologia pediatryczna 5 godzin
13. Onkologia pediatryczna 10 godzin
14. Psychiatria 5 godzin

Metody dydaktyczne	<p>Wykład prezentacja multimedialna (wykłady z wykorzystaniem prezentacji Power Point i innych systemów komputerowych).</p> <p>Seminaria filmy edukacyjne z badań, plakaty edukacyjne, dialog student - lekarz. przygotowanie wybranych tematów przez studentów ustnie lub pisemnie (ew. z prezentacją), dyskusja dydaktyczna: panelowa, okrągłego stołu, burza mózgów, prezentacja multimedialna, uzupełnienie wiedzy przez asystenta prowadzącego, analiza przypadków.</p> <p>Ćwiczenia ćwiczenia na fantomach, trenażerach i symulatorach, oryginalne wyniki badań, na ćwiczeniach praktycznych możliwość badania w asyście specjalistów, prezentacja sprzętu do badań ze wskazaniem do zastosowania, pokaz, instruktaż, metoda przypadków, praca zespołowa, studium przypadku, udział w procesie diagnostyczno-terapeutycznym prowadzonym w Klinikach (praca z pacjentem), obserwacja i ocena dokumentacji medycznej, współpraca z zespołem terapeutycznym, ćwiczenia – warsztaty z zakresu komunikacji lekarz-pacjent, odgrywanie ról, metody symulacyjne (studium przypadku), studenci uczestniczą w pracy na Oddziale, ćwiczenia przy pacjencie.</p>
Pomoce dydaktyczne	tablice, komputer, laptop, rzutnik, epidiaskop, ekran, plansze dydaktyczne, prezentacje tematyczne, wskaźnik laserowy, kserokopiarka, opisy sytuacji dydaktycznych, fantomy, trenażery,

	symulatory, plansze i tablice poglądowe, negatoskopy, modele anatomiczne, sale chorych, aparat do USG, zdjęcia RTG, CT, MRI, obrazy i filmy USG, skany badań laboratoryjnych, bakteriologicznych, prezentacje tematyczne, skrypty dla studentów, opisy sytuacji dydaktycznych.
Język wykładowy	☒ polski ☐ angielski ☐ inny ...
Punkty ECTS	13 + 8 praktyczne nauczanie kliniczne
Rodzaj i nakład pracy studenta	<p>Udział w wykładach - 12 godz. Udział w ćwiczeniach - 60 godz. Udział w seminariach - 72 godz. Praca własna - przeczytanie literatury podstawowej, przygotowanie się do egzaminu, przygotowanie ustnie lub pisemnie wybranego tematu - 72,5 godz. Sumaryczne obciążenie studenta pracą - 144 godz. + 120 godzin praktyczne nauczanie kliniczne.</p>
Literatura podstawowa	<ol style="list-style-type: none"> 1. Richardn B. Goldbloom Wywiad i badanie w pediatrii.Redakcja wydania I polskiego Anna Dobrzańska .2012 2. Zitelli &Davis Badanie Kliniczne w pediatrii .Redakcja I wydania polskiego Anna Dobrzańska .2014 3. Krawczyński M. „Propedeutyka pediatrii” PZWL, Warszawa 2009. 4. Kawalec W., Grenda R, Ziółkowska H. „Pediatria” tom 1-2, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2013. 5. Dobrzańska A., Ryżko J. „Pediatria. Podręcznik do Państwowego Egzaminu Lekarskiego i egzaminu specjalizacyjnego” Elsevier Urban i Partner 2005. 6. Obuchowicz A. „Badanie podmiotowe i przedmiotowe w pediatrii” PZWL, Warszawa 2010. 7. Krawczyński M. „Farmakoterapia dzieci i młodzieży”. PZWL, Warszawa, 2010. 8. Pyrzak B., Walczak M. (red. naukow). „Endokrynologia wieku rozwojowego” PZWL, Warszawa, 2018
Literatura uzupełniająca	<ol style="list-style-type: none"> 1. Gadzinowski J., Hnatyszyn G., Kęsiak M. „Podstawy neonatologii”. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2007; ISBN:9788320041613 2. Dietrich M., Eckhard S. „Diagnostyka różnicowa w pediatrii”. Elsevier Urban & Partner. Wrocław 2014; ISBN: 9788376098197 3. Yaster M. red. Wolszczak Rawicz. „Złota godzina Algorytmy postępowania w stanach nagłych u dzieci”. Elsevier Urban & Partner. Wrocław 2013; ISBN: 9788376098227 4. Marcdante K.J., Kliegman R.M., Jenson H.B., Behrman R.E. Nelson “Pediatria”. Tom 1 i 2. Elsevier Urban&Parter, Wrocław 2012 5.Suskind D.L., Lenssen P. „Algorytmy żywienia dzieci”. Elsevier Urban&Partner, Wrocław 2013. 6. Brown L.J., Lee Miller T. (Author): BRS Pediatrics (Board Review Series).Lippincott Williams & Wilkins 2004. 7. Toy E., Yetman R., Hormann M. et all. (Author): Case Files Pediatrics, Fourth Edition (LANGE Case Files). McGraw Hill Education 2012.

	8. Brook Ch.G.D., Brown R.S. „Endokrynologia Pediatria” EDRA URBAN (Elsevier), Wrocław, 2013.
Metody oraz sposoby weryfikacji efektów kształcenia	EK1 - EK15: Egzamin praktyczny i teoretyczny. EK1 – EK5: Przygotowanie wybranych tematów przez studentów ustnie lub pisemnie EK1-EK5: Potwierdzenie zdobytej wiedzy w trakcie zajęć poprzez udzielanie odpowiedzi na krótkie testy i pytania ustne umożliwiające przystąpienie do zajęć, jak i kończące poszczególne moduły EK6-EK16: Praktyczne sprawdzenie w trakcie zajęć, czy student nabył zakładane kompetencje i umiejętności.
Warunki zaliczania	Zaliczenie modułu na podstawie egzaminu obejmującego całość treści merytorycznych przedmiotu, na które składają się: <ul style="list-style-type: none"> – treści przekazywane podczas wykładów, seminariów i ćwiczeń, – wiedza uzyskana na podstawie samodzielnego studiowania podręczników obowiązkowych. <p>W czasie nauczania przedmiotu lista obecności będzie sprawdzana na zajęciach (wykłady, seminaria i ćwiczenia). Na wszystkich seminariach i ćwiczeniach jest kontrolowana znajomość obowiązującego materiału. Warunkiem zaliczenia przedmiotu i przystąpienia do egzaminu jest czynny udział i obecność na wszystkich zajęciach oraz pozytywne oceny ze wszystkich zaliczeń (po wszystkich blokach tematycznych). Na ostatnim wykładzie przedstawione zostaną odpowiedzi na pytania budzące wątpliwości.</p> <p>Egzaminy odbywają się zgodnie z harmonogramem sesji egzaminacyjnych.</p> <p>Warunkiem zaliczenia przedmiotu i uzyskania ETCS jest zdanie egzaminu końcowego na ocenę co najmniej dostateczną.</p> <p>Student, który otrzymał ocenę niedostateczną z egzaminu częściowego, ma prawo przystąpić do ponownego egzaminu w sesji poprawkowej.</p> <p><u>Egzamin testowy</u>: to test wielokrotnego wyboru LUB test wielokrotnej odpowiedzi LUB test wyboru Tak/Nie i dopasowania odpowiedzi, składa się ze 100 pytań, czas trwania egzaminu 100 min.</p> <p><u>Egzamin praktyczny (OSCE)</u>: warunkiem przystąpienia do egzaminu praktycznego, jest zaliczenie egzaminu testowego na ocenę co najmniej dostateczną. Egzamin praktyczny przeprowadzony będzie na pacjencie, wynikach badań dodatkowych, sprawdzenie umiejętności praktycznego wykonania procedur medycznych. Egzamin praktyczny obejmuje sprawdzenie umiejętności badania podmiotowego i przedmiotowego pacjenta pediatrycznego, z uwzględnieniem odrębności w badaniu noworodka, oraz zaplanowania diagnostyki i leczenia chorego, włączona będzie interpretacja badań dodatkowych, takich jak: badania laboratoryjne, zapisy EKG oraz wyniki badań obrazowych. Pozytywne zdanie egzaminu praktycznego warunkuje dopuszczenie do egzaminu ustnego.</p> <p><u>Egzamin ustny</u>: warunkiem przystąpienia do egzaminu ustnego jest zaliczenie egzaminu testowego i praktycznego, na ocenę co najmniej dostateczną. Egzamin polega na udzieleniu odpowiedzi ustnej na wylosowane 3 pytania z zagadnień podanych w gablocie ogłoszeń dla studentów i odpowiedniej stronie internetowej Uczelni.</p> <p>Pozytywne zdanie egzaminu ustnego warunkuje zaliczenie przedmiotu</p> <p>1. Warunkiem zaliczenia przedmiotu i przystąpienia do zaliczenia jest obecność i czynny udział we wszystkich zajęciach.</p>

	<p>2. Opuszczone zajęcia muszą być odpracowane w innym terminie lub, o ile to niemożliwe ze względów organizacyjnych, zaliczone na warunkach i w terminie określonych przez prowadzącego.</p> <p>4. Zaliczenie części teoretycznej uzyskuje student, który osiągnął przynajmniej 60% poprawnych odpowiedzi/możliwych punktów. Skala ocen: <60% pkt – 2; 60-67% pkt – 3,0; 68-75% pkt – 3,5; 76-83% pkt – 4,0; 84-91% pkt 4,5; 92-99% pkt – 5. 100% pkt – 5,5 oraz wykazanie się na zajęciach wyjątkową znajomością przedmiotu (uznaniowo wykładowca).</p> <p>5. Student ma prawo do przystąpienia do zaliczenia semestralnego w jednym terminie podstawowym i jednym terminie poprawkowym. Ich formę i terminy ustala koordynator przedmiotu. Nieuzyskanie pozytywnej oceny w terminie poprawkowym powoduje niezaliczenie przedmiotu.</p>
Koordynator przedmiotu	Prof.dr hab. n. med. Anna Dobrzańska
Prowadzący zajęcia	
Miejsce realizacji przedmiotu	Instytut „ Pomnik – Centrum Zdrowia Dziecka „ Warszawa Aleja Dzieci Polskich 20